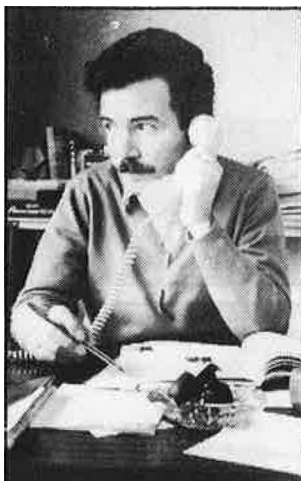

Primera pàgina

Francesc Pérez i Moragon

El PSOE cavalca damunt les ones

El resultat afirmatiu del referèndum va demostrar la setmana passada que el PSOE ha culminat definitivament, i amb èxit, el difícil procés de convertir-se en allò que són, ja fa molts anys, els partits socialdemòcrates europeus. De pas, i com ja era previsible, aquesta culminació l'ha portat a substituir per una llarga temporada la dreta espanyola, amb el beneplàcit —i en alguns casos l'entusiasme— de les forces econòmiques i socials que, en teoria, haurien d'haver fet costat a Fraga Iribarne.

El líder d'AP ha eixit de l'encontre prou més rebregat que Felipe González, exactament n'ha eixit com si l'haguessen agafat enmig d'un acordió, entre el PSOE, d'una banda, i els socis d'Alianza en la Coalición Popular. En realitat, els rivals de Fraga no es trobaven fora, sinó dins de CP i ja dies abans del 12 havien començat a repartir-se, sense cap escrúpol, les despulles de l'ex-ministre franquista.

La presència dels reis, el príncep d'Astúries i les infantes davant les urnes, el gest de banquers, empresaris, militars i eclesiàstics destacats votant, han estat un seguit de bufetades inequívokes sobre el rostre de Fraga. Eren també un indicatiu del fet que el PSOE ha trobat per un cantó allò que potser havia perdut per l'altre. I no és un fet conjuntural, produït per la urgència de no perdre la consulta o per la voluntat coincident de no eixir de l'Aliança Atlàntica.

El PSOE ha tancat brillantment un episodi del seu compromís amb la dreta, servint-se dels vots d'un electorat d'esquerra. Només les derrotes que ha rebut al Principat de Catalunya i a Euskadi —Canàries és un cas distint— enterboleixen l'idil·li i alhora mostren com allà on hi ha una dreta nacionalista, capaç de gestionar directament la política del seu territori, el PSOE segueix tenint poca cosa a fer. Malgrat el caràcter declaradament pro-atlantista del PNB i, en menor mesura, de Convergència i d'Unió Democràtica, el no ha estat d'unes dimensions tan notables que, una volta més, marquen la divisió de l'estat. Una divisió que trau el

cap hi haja el règim que hi haja a Madrid i governe el partit que governe.

Com a preàmbul de les eleccions generals que se celebraran passats uns mesos, el PSOE ha aconseguit en pocs dies un viratge notable de la tendència electoral que algunes enquestes anunciaven. Amb tota mena d'argúcies i de trampes dialèctiques, és cert, però això són recursos que no han d'escandalitzar ningú. Així —amb l'ajuda de la borsa en ascens i d'altres factors econòmics igualment favorables—, el PSOE pot encarar la pròxima campanya amb una tranquil·litat ben real.

En aquesta mateixa perspectiva, el vot no de Catalunya i Euskadi pot ben bé significar un reforçament de les possibilitats electorals del reformisme —el PRD de Roca Junyent i Garrigues Walker—, a l'espera de les tempestes internes que es puguen produir en la Coalición Popular. No faltarà qui recorde a Fraga Iribarne el mal paper que ha fet, instigat pels demòcrata-cristians del PDP, però sense que aquests acabassen de donar la cara. És a dir, tenint l'habilitat suficient per a impulsar al primer rengle de l'escenari, sota les llums més crues i immisericordes, la figura de Fraga, un líder que ja tremola perquè no para d'engaltar bufetades de les que entren poques en una arrova.

Mentrestant, el PSOE podrà dedicar-se a fer bugada a portes barrades, per tal d'evitar el perill d'una escissió per l'esquerra, anotada o imaginada per alguns comentaristes. A això i a aprofitar les perspectives econòmiques com a guany propi —incloent-hi les derivades de la baixada del dòlar— a efectes propagandístics. En la campanya del referèndum passat ja s'ha vist que els dirigents del PSOE no tenen massa escrúpols a l'hora de projectar arguments hiperbòlics sobre les orelles de la ciutadania pacient.

A partir d'ara la mecànica electoral, ben greixada per aquesta consulta, no deixarà de girar. Rodaran alguns caps, però ja era inevitable. Assistirem a alguns canvis a la dreta i l'esquerra del partit del govern perquè el 12 de març, que d'ací a poc ens semblarà molt llunyà, marca ja una frontera inoblidable. •